

Oppsummering – gruppearbeid – dialogmøte 13.03.25

Tilstede på møtet:

Peder P. Evjen (vara for styreleder)	Kristen Møllenus (bruksberettigete i statsallmenningen)
Anne-Karin Langsåvold (styremedlem)	Lars Østby Nilsen (Øyfjellet grunneierlag)
Even Østbyhaug, (møteleder)	Nils Sundal (private grunneiere i Stjørdal)
Ida Marie Brandsfjell (styremedlem)	Per Sølverud (fjellstyrene)
Johan Aarbu (styremedlem)	Tone Groeggen (Statskog SF)
Lars Aage Brandsfjell (styremedlem)	Erik Brenna (Selbu kommune)
Nora Brandsfjell (styremedlem)	Inge Hafstad (Statsforvalteren i Trøndelag)
Stig Tore Laugen (styremedlem)	Philip Helleberg (Tydal kommune)
Fredrik Fredriksen (FNF)	Ragnhild Høyen (Stjørdal kommune)
Frode Støre Bergrem (DNT)	Marit Sophie Berger (nasjonalparkforvalter)
John Gunnar Stormo (bruksberettigete i Meråker)	Lars Slettom (nasjonalparkforvalter)

Forfall:

Eirik Solheim – (Trøndelag fylkeskommune)
Ole Morten Balstad (styreleder)
Roger Bendiksen (Saanti sijte)
Anders Marius Aune (Aune sameie)
Steinar Berge (private grunneiere i Selbu)
Svein Bjørk (reindriftsavdelingen – Statsforvalteren)
Margrete Teveldal (Meråker kommune)
Berit Broen (SNO)
Kristin Lund Austvik (SNO)

Oppgave 1

Oppgave 1 – alle grupper – 20 minutter

Klimautfordringer for natur, økosystem, naturgrunnlag

Hva mener du blir de tre viktigste utfordringene i verneområdene for naturen, økosystemet og naturgrunnlaget?

Gruppe A

- Vannhusholdning, vannveier, vannkilder, usikker is, erosjon, vanskelig å komme fram i forbindelse med reinflytting
- Sammenhengen mellom toppår for smågnagere /rype/ jakt/friluftsliv (endringer)
- Større temperatursvingninger, tørke, tidlig vår, endringer for insekter/fugler
- Må høyere til fjells for å finne vinter til å gå på ski
- Barmarksesongen blir lenger
- Endret ferdsel fra besøkende / mer regulering av ferdsel/ kanalisere / allemannsretten
- Gjengroing pga. endret klima, påvirker beite, setervoller gror igjen,

Gruppe B

- Endringer i fauna, endret klima gir andre arter, mer hjort/rådyr, mindre rype, mer villsvin, mer sykdommer og parasitter
- Utfordring å bare fokusere på utfordringene – fokusere på positive effekter også,
- Lengre barmarksesong gir økt slitasje på terreng på etablerte stier,
- Mer ekstremvær i form av styrtregn, kraftig vind, lengre perioder med tørre og våte perioder

Gruppe C

- Erosjon: mer flom, slitasje på turstier, kantvegetasjon
- Arter: vanskeligere for enkelte arter, nye arter truer arts mangfoldet i enkelte områder,
- Gjengroing: truer arter, endrer biotoper, påvirker kulturminner og seterulturen trues,

Gruppe D

- Økt ferdsel: Lengre barmarkperiode, økt ferdsel, mer ekstremvær, våtere og varmere vær, uteblitt tele i jorda, mer problematikk med kanalisering og slitasje
- Værmessige utfordringer: vind, flom, erosjon, nedising, uteblitt tele
- Forandring av arts mangfoldet: fauna og flora, økt parasitter og sykdommer på dyr, gjengroing

Oppgave 2

Oppgave 2 – gruppe A - 20 minutter

Klimautfordringer for biologisk mangfold – arter (dyreliv/planteliv) og naturtyper

Hva mener du blir de tre viktigste utfordringene i verneområdene for biologisk mangfold (dyreliv/planteliv/naturtyper) på naturen, økosystemet og naturgrunnlaget?

Gruppe A

- Tilsvarende svar som for oppgave 1

Oppgave 3

Oppgave 3 – gruppe B – 20 minutter

Klimautfordringer for reindrift og beitebruk

Hva mener du blir de 3 viktigste utfordringene i verneområdene for reindrift og beitebruk?

Gruppe B

- Reindrift: sommertemperaturen øker, reinen trekker mot snøfonner for å kjøle seg ned og unngå insekter i varme perioder, mindre snøfonner, negative effekter for rein, mer urolig, dårligere levekår, mindre melk, færre kalver, mer sykdom(parasitter), varme somre kan gi mer hjernemark,

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roldalen og Sylan**

- Beitenæring; mindre tilgang til ferskt beite fordelt utover sommeren, snøen forsvinner tidligere, beitesesongen blir tidligere «ferdig», dårligere beitekvalitet,
- Vinter – varierende vær, kaldt/varmt, islag, vanskelig å få tak i mat, utfordrende beiteforhold

Oppgave 4 – Gruppe C – 20 minutter

Klimautfordringer for friluftsliv og besøksforvaltning

Hva mener du blir de 3 viktigste utfordringene i verneområdene for friluftsliv og besøksforvaltning?

Gruppe C

- Vann og gjengroing sliter mer på stiene, gjørmete stier, krever mer og bedre tilrettelegging
- Behov for flere redningsaksjoner? vann / ekstremvær
- Kamp om arealene, arter får dårligere kår, mennesker – hvem skal være hvor? menneskelig ferdsel blir mindre akseptert
- Klimaendringer kan gi mer turisme, temperaturen blir bedre i nord enn i sørlige strøk, risiko for at besøkende har mindre kunnskap og forståelse for hensyn, vil kreve mer tilrettelegging og styring av ferdsel/besøkende

Oppgave 5 – Gruppe D – 20 minutter

Klimautfordringer for kulturminner og kulturmiljø - Gruppe D – 20 min.

Hva blir de 3 viktigste utfordringene i verneområdene for å ivareta kulturminner og kulturmiljø? (inkludert verneverdige bygninger)

Gruppe D

- Vern gjennom bruk, kulturminner har oppstått gjennom historisk bruk, viktig med aksept for å bruke områdene, hus/setervoller, sette i stand og holde vedlike,
- Lov til å sette i stand igjen etter naturhendelser, verneforskriftene kan være en hemsko for å få ta vare på kulturminner/kulturmiljø, være oppmerksom på dette
- Registrering av kulturminner er en svakhet, (mangler kunnskap)
- «Tida og tilhøva» – det må aksepteres en forandring, det som var «tida og tilhøva» for 50 år siden, er ikke situasjonen i dag
- Økt ferdsel, behov for mer regulering og kanalisering av ferdsel, redusering av antall turstier